

30.01.2012

Joseph von Eichendorff - wybitny niemiecki poeta romantyczny, spoczywa na cmentarzu w Nysie.

---

autor: Patryk Potoczak, Kamil Pawelec

26 listopada 2007 roku przypadła 150. rocznica śmierci niemieckiego poety Josepha von Eichendorffa, który w latach 1855–1857 żył i tworzył w Nysie. Został on pochowany na nyskim Cmentarzu Jerozolimskim. W 2007 roku w Nysie miały miejsce uroczyste obchody rocznicy śmierci poety, a ich honorowym gościem był jego praprawnuk – Georg von Eichendorff.

Joseph von Eichendorff wielki śląsko-niemiecki poeta i pisarz okresu romantyzmu urodził się 10 marca 1788 roku w Łubowicach (Lubowitz) koło Raciborza na Górnym Śląsku. Zmarł 26 listopada 1857 roku w Nysie (Neisse) na Śląsku Opolskim.

Rodzice Josepha von Eichendorffa należeli do katolickiej szlachty niemieckiej. Ojciec był pruskim oficerem, który kupił od swojego teścia majątek ziemski, dzięki czemu zapewnił w miarę dostatni byt wielodzietnej rodzinie. Posiadał również majątki ziemskie na Morawach, jednak nie potrafił w ciężkich czasach wojen napoleońskich efektywnie gospodarzyć i dlatego już w 1801 roku majątek popadł w trudności finansowe. Ostatecznie został on zlicytowany w 1822 roku, a następnie całkowicie utracony.

Joseph spędził szczęśliwe dzieciństwo w rodzinnym majątku pod Raciborzem. W 1801 roku, po ukończeniu nauki w domu, wraz ze starszym bratem Wilhelmem został wysłany do Katolickiego Gimnazjum we Wrocławiu, gdzie po trzech latach uzyskał maturę. W roku 1800 zaczął prowadzić dzienniki, w których notował uwagi o swoich lekturach, a także zapisywał pierwsze literackie próby.

W latach 1805–1808 bracia Eichendorffowie studiowali prawo w Halle, a następnie w Heidelbergu. Studia ukończyli w 1813 roku w Wiedniu. W tym samym roku Joseph wstąpił do armii pruskiej, aby wziąć udział w wojnie przeciwko Napoleonowi. Po rocznej służbie został zwolniony. 7 kwietnia 1815 roku ożenił się z Aloysią Anną Wiktoria („Luizą”) von Larisch (1792–1855) pochodzącą z rodziny szlacheckiej osiadłej niedaleko Łubowic, w Pogrzebieniu. Młodzi małżonkowie przenieśli się do Berlina, gdzie poeta pracował w urzędzie wojennym. Joseph ponownie wstąpił do wojska, ale ponieważ kariery w wojsku nie zrobił, wrócił do pracy jako urzędnik administracji. Po kilku latach został mianowany na radcę stanu, co umożliwiło mu utrzymanie rodziny.

W 1821 roku Eichendorff objął stanowisko radcy do spraw oświaty i spraw kościoła katolickiego w Prezydium i Konsystorzu prowincji Prusy Zachodnie w Gdańsku. W latach 1824–1831 wraz z rodziną mieszkał w Królewcu i pracował na stanowisku radcy stanu. Czas do emerytury, na którą przeszedł w 1844 roku, spędził w Berlinie i tutaj osiadł na stałe. W 1855 roku przeprowadził się do Nysy, gdzie wcześniej zamieszkała jego córka Teresa von Besserer. W Nysie niebawem zmarła żona poety Luiza i została pochowana na Cmentarzu Jerozolimskim. Poeta zmarł na zapalenie płuc w domu córki 26 listopada 1857 roku, został pochowany obok żony.

Dzieła Eichendorffa w dużej mierze są powiązane z przyrodą, na przykład wiersz „Mondnacht”. Nowela „Z życia nicponia” (1826) opowiada o naiwnym młodzieńcu, który zamiast pracować, woli raczej wędrować po kraju i ostatecznie znajduje spełnienie w początkowo nieszczęśliwej miłości. Utwór ten został uznany za arcydzieło romantycznej prozy niemieckiej. Poeta stworzył też znany w Niemczech utwór o charakterze patriotycznym pod tytułem „Der letzte Held von Marienburg”.

Dorobek poety jest imponujący. Twórca zostawił po sobie 608 wierszy, 3 poematy, powieść, 10 sztuk teatralnych, 13 nowel i opowiadań. Wiersze Eichendorffa stanowiły inspirację dla takich kompozytorów jak Schumann, Schubert, Brahms i Mendelssohn, a skomponowane przez nich pieśni były bardzo popularne.

Artykuł został opracowany przez Patryka Potoczaka i Kamila Pawelca w ramach projektu uczniowskiego pt. „NA TROPIE SŁAWNYCH NYSAN” realizowanego w Gimnazjum nr 3 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Nysie.